

Fiskeripolitik

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 28 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2014/15. Motionerna rör bl.a. den gemensamma fiskeripolitiken, regelverket för yrkesfisket, vattenbruk och vissa fiskeredskap samt den nationella ålförvaltningsplanen. Samtliga motionsförslag avstyrks i huvudsak med hänvisning till utskottets tidigare ställningstaganden och pågående arbete inom området.

I betänkandet finns sex reservationer (M, C, FP, KD), (SD) och (V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Den gemensamma fiskeripolitiken.....	6
Yrkesfisket.....	10
Redskapsanvändning.....	15
Fiskevård och vattenbruk.....	19
Den nationella ålförvaltningsplanen.....	27
Reservationer.....	33
1. Den gemensamma fiskeripolitiken, punkt 1 (V).....	33
2. Regelverket för yrkesfisket, punkt 2 (M, C, FP, KD).....	33
3. Redskapsanvändning, punkt 4 (V).....	34
4. Vattenbruk, punkt 5 (SD).....	35
5. Kräfftiske på enskilt vatten, punkt 7 (SD).....	35
6. Totalförbud mot ålfiske, punkt 9 (V).....	36
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	37
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15.....	37

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Den gemensamma fiskeripolitiken

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 25,

2014/15:2544 av Lena Ek (C) yrkande 9 och

2014/15:2573 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2.2.

Reservation 1 (V)

2. Regelverket för yrkesfisket

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:598 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP),

2014/15:819 av Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (C),

2014/15:858 av Roland Utbult (KD),

2014/15:951 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (S) och

2014/15:2254 av Jan R Andersson (M).

Reservation 2 (M, C, FP, KD)

3. Laxfisket i Östersjön

Riksdagen avslår motion

2014/15:1410 av Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (S).

4. Redskapsanvändning

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkandena 21 och 22 samt

2014/15:900 av Michael Svensson och Maria Plass (M).

Reservation 3 (V)

5. Vattenbruk

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:324 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (S),

2014/15:2544 av Lena Ek (C) yrkande 10 och

2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 1–5.

Reservation 4 (SD)

6. Vattenägares rådighet över vattnet

Riksdagen avslår motion

2014/15:2657 av Finn Bengtsson (M) yrkandena 1 och 2.

7. Kräfftiske på enskilt vatten

Riksdagen avslår motion

2014/15:1515 av Runar Filper och Anders Forsberg (SD).

Reservation 5 (SD)

8. Den nationella ålförvaltningsplanen

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:143 av Maria Malmer Stenergard (M),

2014/15:548 av Anders Åkesson och Kristina Yngwe (C),

2014/15:817 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (C),

2014/15:915 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (M) och

2014/15:1800 av Lena Ek och Eskil Erlandsson (C).

9. Totalförbud mot ålfiske

Riksdagen avslår motion

2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 23.

Reservation 6 (V)

Stockholm den 19 februari 2015

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Lena Ek (C), Ulf Berg (M), Isak From (S), Johan Hultberg (M), Maria Strömkvist (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Jan-Olof Larsson (S), Gunilla Nordgren (M), Anders Forsberg (SD), Fredrik Malm (FP), Jens Holm (V), Magnus Oscarsson (KD), Marianne Pettersson (S), Johan Büser (S) och Emma Nohrén (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet 28 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2014/15. Motionerna rör bl.a. den gemensamma fiskeripolitiken, regelverket för yrkesfisket, vattenbruk och vissa fiskeredskap samt den nationella ålförvaltningsplanen.

Utskottets överväganden

Den gemensamma fiskeripolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en fiskeripolitik i EU för ett långsiktigt hållbart och konkurrenskraftigt fiske och EU:s fiskeavtal med tredjeländer.

Jämför reservation 1 (V).

Motionerna

Enligt partimotion 2014/15:2573 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 i denna del behöver fiskets konkurrenskraft stärkas och kostnaderna för denna näring fortsätta att minska. Att det finns stora och livskraftiga fiskbestånd är en förutsättning för ett hållbart fiske och för att såväl yrkesfiske som fritidsfiske ska kunna bedrivas. Reglerna för den svenska fiskeripolitiken styrs genom EU:s lagstiftning. Sverige måste vara fortsatt drivande för hållbara fiskbestånd, förbud mot utkast, värnandet av det kustnära fisket och framtagande av selektiva fiskeredskap. Även i motion 2014/15:2544 av Lena Ek (C) yrkande 9 förespråkas en ny fiskeripolitik i EU för ett långsiktigt hållbart och lönsamt fiske.

Enligt kommittémotion 2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 25 bör Sverige verka för att EU:s fiskeavtal med tredjeländer omvandlas till utvecklingsprojekt inom hållbart fiske. Europeiska fiskeflottor kan med stöd av s.k. fiskepartnerskapsavtal fiska i andra länders fiskezoner. Dessvärre har många av avtalsländerna fiskbestånd som redan är överfiskade och utrymmet för utländska fartyg är således minimalt. Avtalsländerna är många gånger beroende av det småskaliga kustfisket som skapar sysselsättning och livsuppehälle för många av världens fattiga. Denna försörjningsmöjlighet riskerar att slås ut då EU:s fiskeflotta fiskar på redan hårt ansatta bestånd. Vänsterpartiet anser därför att EU:s fiskeavtal med tredjeländer bör omvandlas till utvecklingsprojekt inom hållbart fiske. Detta ska ske genom både ekonomiskt stöd, ny teknik och kunskapsöverföring.

Utskottets ställningstagande

Långsiktig hållbarhet och konkurrenskraft

I fråga om den gemensamma fiskeripolitikens långsiktiga hållbarhet, lönsamhet och konkurrenskraftighet har utskottet uppmärksammat flera åtgärder som styr utvecklingen i denna riktning, bl.a. kommissionens arbete med att ta fram en Europeisk havs- och fiskerifond (EHFF) för perioden 2014–2020 (senast i bet. 2013/14:MJU9). Utskottet noterar att Europaparlamentet och rådet antog

den nya fonden den 15 maj 2014 genom förordning (EU) nr 508/2014. Fonden ersätter den tidigare Europeiska fiskerifonden (EFF) och ett antal andra instrument och ska vara en drivkraft i reformen av den gemensamma fiskeripolitiken. Vad gäller ett långsiktigt hållbart och konkurrenskraftigt fiske innebär EHFF en tyngdpunktsförskjutning i denna riktning. Fonden ska stödja åtgärder som leder till att fisket blir mindre skadligt för de marina ekosystemen och vända trenden med minskade fiskbestånd. Jämfört med tidigare läggs mer pengar på diversifiering och jobbskapande i fiskesamhällen, utvecklingen av selektiva redskap och ett konkurrenskraftigt vattenbruk samt ökad kunskap om bl.a. havet, havsmiljöskydd och klimatets inverkan på kustområdena. Därtill ska fonden stödja innovativa projekt, såsom att ersätta fiskenät med mer selektiva redskap för att minska mängden kasserad fisk, eller att ta fram teknik som kan minska den inverkan som fiske och fiskodling har på miljön.

Fonden används för att samfinansiera projekt tillsammans med nationell finansiering. Varje land får en andel av den totala budgeten utifrån storleken på landets fiskerinäring. Länderna utarbetar sedan sina operativa program, där de anger vad pengarna ska gå till. När kommissionen har godkänt programmen bestämmer de nationella myndigheterna vilka projekt som ska finansieras.

För perioden 2014–2020 har Sverige tilldelats 120,2 miljoner euro. Inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att utforma ett nationellt program för stöd från den nya fonden. Företräde ges åt åtgärder som kommer hela eller stora delar av näringen till del. För att nå programmålen ska strategiska, strukturella åtgärder lyftas fram, som exempelvis innovativa lösningar i utvecklingen av miljöförbättrande åtgärder, teknik och metoder, produktutveckling, utbildnings- och informationsinsatser och anpassning av fiskeriansträngningen. Programmet ska exempelvis bidra till att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen bl.a. genom att stödja restaurering av vattendrag och lek- och uppväxtområden för fisk. Inom programmet finns fem prioriterade områden inom vilka det finns möjlighet att söka stöd för att utveckla eller diversifiera sina verksamheter. De prioriterade områdena är:

- anpassning av fiskeflottan
- hållbar utveckling av vattenbruk, insjöfiske, beredning/saluföring, fiskeri- och vattenbruksprodukter
- åtgärder av gemensamt intresse
- hållbar utveckling i fiskeområden
- tekniskt stöd.

Vad gäller satsningar på ett hållbart och lönsamt fiske inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken vill utskottet även lyfta fram kommissionens långsiktiga strategi Blå tillväxt. Blå tillväxt är den integrerade havspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin och syftar till att stödja hållbar tillväxt i havs- och sjöfartssektorerna som helhet. Strategin kartlägger områden där ytterligare tillväxt är möjlig. I huvudsak har tre åtgärdsområden identifierats. Till att börja med specifika integrerade åtgärder såsom havskunskap, havsplanering och integrerad sjöövervakning. Strategin innefattar även havsområdesstrategier som

tar hänsyn till lokala faktorer som klimat, oceanografi, ekonomi, kultur och arbetsmarknad. Det finns även särskilda mål, t.ex. i fråga om Nordsjön och Östersjön. Därtill omfattar Blå tillväxt riktade åtgärder till bl.a. vattenbruk, kustturism och marin bioteknik. Havs- och vattenmyndigheten har en pådrivande och samlande roll inom utvecklingen av Blå tillväxt i Sverige i nära samarbete med Regeringskansliet, Vinnova, Energimyndigheten och Tillväxtverket. Enligt Havs- och vattenmyndigheten har strategin öppnat upp för ett nytt sätt att se på havet som en resurs samtidigt som den lyfter upp det kritiska miljötillståndet i våra hav på den politiska agendan.

Vidare noterar utskottet att Havs- och vattenmyndigheten i regleringsbrevet för 2015 fått i uppdrag att i samråd med Statens jordbruksverk redovisa en resultatbedömning och de viktigaste effekterna av verksamheten inom EU:s gemensamma fiskeripolitik under 2015. Redovisningen ska inkludera en analys av den långsiktiga utvecklingen i biologiska och ekonomiska termer av bestånd som är föremål för svenskt fiske mot bakgrund av försiktighetsreferenspunkterna. Uppdraget ska redovisas till Näringsdepartementet senast den 1 mars 2016. Utskottet välkomnar detta uppdrag och konstaterar att fortsatta insatser som främjar utvecklingen av den gemensamma fiskeripolitikens långsiktiga hållbarhet och lönsamhet görs. Utskottet finner därmed att sådana insatser som efterlyses i motionerna 2014/15:2573 yrkande 2 i denna del och 2014/15:2544 yrkande 9 i betydande utsträckning redan pågår och föreslår med hänvisning till detta att motionsyrkandena lämnas utan vidare åtgärd.

EU:s fiskeavtal med tredjeländer

Med anledning av kommissionens meddelande om den gemensamma fiskeripolitikens internationella dimension (KOM(2011) 424) presenterade ett enigt utskott den 17 november 2011 ett utlåtande som bl.a. tog upp frågan om de s.k. partnerskapsavtalen mellan EU och tredjeländer (2011/12:MJU7).

Utskottet välkomnar kommissionens meddelande och stöder många av de reformer som kommissionen föreslår men understryker att politiken även måste genomföras i praktiken för att ge resultat. När det gäller de åtgärder kommissionen inledningsvis föreslår för att bidra till långsiktig hållbarhet i hela världen instämmer utskottet i det som kommissionen för fram. För att EU ska vara trovärdig i internationella sammanhang anser utskottet emellertid att EU:s egen fiskeripolitik både internt och externt måste förbättras. Detta blir särskilt tydligt i förhållande till de s.k. partnerskapsavtalen mellan EU och tredjeländer. Det räcker inte med att åberopa principer i olika dokument om ingen tar ansvar för att de efterlevs. Enligt utskottets mening riskerar det att bli tomma ord att tala om att fiske bedrivs på överskottsresurser om de vetenskapliga kunskaperna om bestånden saknas eller om man över huvud taget inte känner till vilka andra länder som fiskar i samma vatten. Utskottet ställer sig naturligtvis positivt till att ställa upp iakttagandet av mänskliga rättigheter som ett nödvändigt villkor för att ingå eller fortsätta samarbetet med tredjeländer på fiskeriområdet. För att denna princip ska kunna tillämpas, liksom principen om att avtalen ska stödja utvecklingen av en hållbar fiskesektor i partnerländerna och att eko-

nomiska bidrag ska komma den lokala fiskeindustrin till del, måste det finnas offentligt tillgängliga sociala och ekonomiska utvärderingar som är av tillräckligt god standard.

Mot denna bakgrund anförde utskottet att förhandlingar om nya avtal eller för att förnya protokoll inte ska inledas såtillvida att vissa grundläggande villkor för relationen till tredjeländer är uppfyllda. Sådana grundläggande villkor inkluderar följande:

- Det måste finnas offentligt tillgängliga sociala och ekonomiska utvärderingar som är av tillräckligt god standard.
- Iakttagandet av mänskliga rättigheter ska utgöra ett nödvändigt villkor för att ingå eller fortsätta samarbetet med tredjeländer på fiskeriområdet.
- Om det saknas kunskaper om bestånden eller om hur många som bedriver fiske på samma bestånd anser utskottet att försiktighetsprincipen ska tillämpas.
- Avtalen ska stödja utvecklingen av en hållbar fiskesektor i partnerländerna och ekonomiska bidrag ska komma den lokala fiskeindustrin till del.
- Sektorstödet ska frikopplas från betalningarna för fisketillträdesrättigheterna och definieras mot bakgrund av partnerskapsländernas behov och kapacitet att utnyttja det, och utbetalningarna ska kopplas till framsteg i utförandet.

Utskottet påpekade i betänkande 2011/12:MJU15 att det med anledning av utlåtande 2011/12:MJU7 nogt följt utvecklingen av EU:s externa fiskeripolitik och hållit ett stort antal överläggningar med regeringen om fiskepartnerskapsavtalen. Utskottet fann det därför glädjande att rådet enhälligt antagit slutsatser som på flera punkter tillmötesgår de förbättringar av fiskepartnerskapsavtalen som utskottet har efterlyst. I betänkande 2013/14:MJU9 framhöll utskottet följande om dessa slutsatser:

I mars 2012 antog jordbruks- och fiskerådet slutsatser om kommissionens meddelande om den gemensamma fiskeripolitikens internationella dimension. Slutsatserna slår fast att EU:s internationella fiske måste följa samma principer och främja samma normer för fiskeriförvaltning som de som tillämpas i EU:s vatten, samt att öppenheten om det totala fisket i partnerlandets vatten måste öka. Slutsatserna slår även fast att samstämmighet för utveckling ska beaktas, dvs. att hänsyn ska tas till målen för utvecklingsinsatsar vid genomförandet av politik som kan påverka utvecklingsländerna. Slutsatserna anger att fiskeripartnerskapsavtalen får upphävas vid allvarliga brott mot mänskliga rättigheter och demokratiska principer. Enligt EU:s fiskereform ska EU i bilaterala fiskeavtal med länder utanför EU främja hållbarhet, god förvaltning och principerna om demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet. Partnerskapsavtal om hållbart fiske ska säkerställa att utnyttjandet av fiskeresurserna grundas på god vetenskaplig rådgivning och endast avser partnerlandets överskottsresurser. Partnerländerna ska i avtalen kompenseras för att de ger tillträde till sina fiskeresurser. Ekonomiskt bistånd ska ges till partnerländerna för genomförande av en hållbar fiskeripolitik.

Utöver dessa åtgärder noterar utskottet att fångstbestämmelser, tekniska åtgärder och tillsynskrav kontinuerligt följs upp och vid behov revideras även inom ramen för de regionala fiskerierorganisationerna för särskilda arter eller geografiska områden. EU, som i detta sammanhang företräds av kommissionen, är med i sex tonfiskerierorganisationer och elva organisationer för andra arter.

Såsom tidigare anser utskottet att Sverige ska verka för en hög ambitionsnivå i arbetet för ett hållbart utnyttjande av fiskbestånden på global nivå. Utskottet förutsätter att regeringen även i fortsättningen bedriver en aktiv politik på detta område och vid behov informerar riksdagen om hur avtalen utvecklas. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motion 2014/15:848 (V) yrkande 25 lämnas utan vidare åtgärd.

Yrkesfisket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om regelverket för svenskt yrkesfiske och fiske efter lax i Östersjön med hänvisning till pågående arbete på området.

Jämför reservation 2 (M, C, FP, KD).

Motionerna

Regelverket för yrkesfisket

I motion 2014/15:819 av Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (båda C) föreslås en översyn av det regelverk som styr det kustnära yrkesfisket. Motionärerna anser att systemet med uppköpstillstånd innebär en onödig och administrativt krånglig väg för kontrollen av uppköpt fisk. Många fiskare anser att antalet fiskedagar som tillåts är alltför lågt, vilket gjort att det kustnära fisket inte kunnat utnyttja de kvoter av torsk som de tilldelats. Krav på att fångsten ska vägas på certifierade vågar före eller i samband med landningen innebär extra kostnader och betydande praktiska svårigheter för fiskarna. Den vägning med enkla vågar av fångstens vikt på båtarna, som köparna godtar, borde vara tillräcklig för fiskebåtar upp till tolv meter. Dessa båtar bör därför ges undantag från kravet på certifierade vågar. Fiskarna har krav på sig att i god tid innan fiskebåten ska gå i hamn anmäla till Havs- och vattenmyndigheten när och var de ska gå i hamn och vilken mängd fisk av varje slag de har med sig. Om det sker avvikelser från landningstidpunkt eller fiskmängden inte är korrekt påför myndighetens kontrollanter straffavgifter. I motion 2014/15:598 av Lars Tysklind och Said Abdu (båda FP) framhålls att regelverket för småskaligt kustnära fiske till stor del är styrt av EU:s gemensamma fiskeripolitik men att det inte innebär att den nationella anpassningen av regelverket kan göras på ett sätt som stöder långsiktigt, miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart småskaligt kustnära yrkesfiske. Vidare i motion

2014/15:951 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S) föreslås att det nationella regelverket för yrkesfiske ses över. Mycket av det fiske som sker i dag bedrivs av det småskaliga kustnära fisket, och regelverket är ofta inte överförbart på det småskaliga fisket. Med anledning av detta föreslår motionärerna att en översyn görs av gällande nationella regelverk och att man för en dialog med representanter för det småskaliga kustnära fisket och andra berörda myndigheter för att finna de bästa lösningarna. Även i motionerna 2014/15:2254 av Jan R Andersson (M) och 2014/15:858 av Roland Utbult (KD) föreslås ett förenklat regelverk för svenskt yrkesfiske. Genom enklare, tydligare och begripligare regler säkerställs efterlevnad, förståelse och en ökad respekt från fiskeföretagen.

Laxfisket i Östersjön

I motion 2014/15:1410 av Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S) föreslås att Sverige ska driva frågan att samma regler ska gälla för alla länder vad gäller laxfisket i Östersjön för att konkurrensförhållandena ska vara lika samt för att säkra laxbeståndet och därmed arbetstillfällena för laxfiskarna.

Utskottets ställningstagande

Regelverket för yrkesfisket

Utskottet har under flera års tid uttalat vikten av en översyn av det nationella regelverket för att förbättra yrkesfiskets förutsättningar att verka (se bl.a. bet. 2010/11:MJU11).

Under senare år har regeringens ambition successivt breddats till att förutom regelförenklingar som leder till minskade kostnader nu även omfatta regelförenkling med målet att minska det administrativa krånglet, såväl nationellt som på EU-nivå. Utskottet kan med glädje konstatera att ett antal viktiga åtgärder med detta syfte vidtagits under senare år. Till att börja med ska nämnas att riksdagen den 24 juni 2014 sa ja till regeringens proposition om ändringar i fiskelagen (bet. 2013/14:MJU29). Den nya lagen förenklar reglerna för licenser för yrkesfiskare och anpassar bestämmelserna till EU:s regler om förbud mot utkast av fisk. Ändringarna innebär bl.a. att även juridiska personer ska kunna få fiskelicens, att fisket inte längre behöver vara av väsentlig betydelse för försörjningen för att licens ska beviljas, och att den ansvariga myndigheten ska få tala om vilka bestämmelser som gäller för att fiskare ska kunna följa EU:s regler om förbud mot utkast av fisk. Lagändringarna trädde i kraft den 1 oktober 2014.

Utskottet noterar vidare att Havs- och vattenmyndigheten fått ett antal regeringssupplett under senare år för att urskilja möjligheter till förenkling av regelverket. I betänkande 2013/14:MJU9 uppmärksammade utskottet att regeringen gett myndigheten i uppdrag att identifiera och genomföra sådana ändringar av myndighetens föreskrifter som kan leda till minskade administrativa kostnader för företagen på fiskets område, dvs. kostnader för att uppfylla krav

på att upprätta, överföra eller lagra information, och faktiska regellättnader för företagen på fiskets område.

Uppdraget avrapporterades till Landsbygdsdepartementet den 31 mars 2014. I rapporten definierades fyra s.k. förenklingsområden, inom vilka förslag till insatser koncentreras. Dessa utgörs av föreskrifter och annan lagstiftning, bemötande och service, samverkan med näringen samt tillsyn och kontroll. Inom respektive område identifieras ett antal problem eller områden med förbättringspotential. En referensgrupp har lämnat synpunkter på kartläggningen, problembeskrivningen och myndighetens förslag till åtgärder. Synpunkterna har tagits med i arbetet med de olika förenklingsområdena. Utskottet noterar att myndigheten nyligen fått i uppdrag att fortsätta detta förenklingsarbete. I regleringsbrevet för 2015 framgår att regeringen gett myndigheten i uppdrag att redovisa sitt förenklingsarbete på fiskets område. Redovisningen ska omfatta en beskrivning av genomförda förenklingsåtgärder samt förslag på hur resultatet av dessa åtgärder ska följas upp. Uppdraget ska redovisas till Näringsdepartementet senast den 1 april 2015.

Andra viktiga förenklingsåtgärder är sådana som avser systemet med överlåtbara fiskerättigheter. Den förra regeringen initierade en översyn av det nya systemet med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket. Enligt Havs- och vattenmyndighetens utvärdering av detta system, som rapporterades till regeringen den 31 oktober 2014, framgår att den svenska fiskeflottan har minskat under det senaste decenniet och att lönsamheten ökar. En av orsakerna till detta är att överlåtbara fiskerättigheter har möjliggjorts. Enligt Näringsdepartementet pågår ett beredningsarbete mot bakgrund av Havs- och vattenmyndighetens utvärdering av effekterna av systemet med överlåtbara fiskerättigheter.

Viktiga stödåtgärder har också vidtagits för att underlätta för yrkesfisket att efterleva den nya landningsskyldighet som började gälla den 1 januari 2015. Landningsskyldigheten innebär att alla fångster ska tas i land och räknas av från kvoterna, i stället för att oönskade levande eller döda fångster slängs överbord. Förändringen ämnar driva på utvecklingen mot ett mer selektivt fiske och ge pålitligare fångstuppgifter. Fiskarna får tid på sig att anpassa sig och landningsskyldigheten införs stegvis mellan 2015 och 2019 för allt kommersiellt fiske i EU:s vatten. Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht anförde nyligen följande om landningsskyldigheten som svar på interpellation 2014/15:199:

På grund av svårigheten att styra ett fiske mot den önskade arten kan ett fartygs fångst innehålla fisk som inte omfattas av den enskilde fiskarens individuella fiskeranson. Landningsskyldigheten innebär att fiskarna kommer att vara skyldiga att landa även sådan oönskad fisk och räkna av den från kvoten. För att denna landningsskyldighet ska fungera i praktiken krävs selektiva redskap som minimerar den oönskade fångsten, men vid behov måste fiskarna också snabbt kunna överlåta fiskeransoner sinsemellan för att anpassa sina ransoner efter den fisk som fångats. Mot den bakgrunden beslutade regeringen i fjol om vissa förordningsändringar för att

möjliggöra ett mer flexibelt system under en landningsskyldighet. I fiskeförordningen infördes ett bemyndigande för Havs- och vattenmyndigheten att meddela föreskrifter om fördelning av fiskeransoner och om överlåtelser av fiskeransoner under året. Sådana överlåtelser påverkar inte nästföljande års ransoner. Myndigheten har nyligen utnyttjat detta bemyndigande genom att föreslå en möjlighet till tillfällig omfördelning av fiskemöjligheter för svenska räkfiskare. Vidare gjorde regeringen i fjol ändringar i Havs- och vattenmyndighetens instruktioner, i syfte att göra det enkelt för dem som önskar överlåta fiskeransoner att göra det på elektronisk väg och snabbt få myndighetens godkännande. Genom dessa ändringar, som möjliggör frivilliga överlåtelser av fiskeransoner under året, bedömer regeringen att de nödvändiga förutsättningarna finns på plats för att genomföra landningsskyldigheten på nationell nivå.

Vidare påpekade landsbygdsministern att det kvarstående problemet i fråga om landningsskyldigheten är att den s.k. Omnibusförordningen inte är klar och den oenighet som råder mellan kommissionen, ministerrådet och Europaparlamentet i frågan. Omnibusförordningen syftar till att anpassa ett antal förordningar om tekniska regleringar och kontroll med anledning av utkastförbudet. Statsrådet meddelade att regeringens ambition är att göra allt för att få denna förordning på plats så fort som möjligt, en målsättning som utskottet uppmunttrar.

När det gäller stöd till det kustnära och småskaliga fisket kan den nya havs- och fiskerifonden (EHFF) 2014–2020 nämnas, som redovisas i avsnittet om den gemensamma fiskeripolitiken ovan. Fyra av stöden inom det nya programmet öppnade för ansökan i oktober 2014. Ett av dessa är projektstöd för kontroll och insyn. Detta är till för att kunna genomföra EU:s krav på kontroll vid genomförandet av den gemensamma fiskeripolitikens regler och kan sökas av bl.a. fiskare med fiskelicens. Det är möjligt att få stöd för inköp, installation och utveckling av olika typer av utrustning som krävs för att efterleva den gemensamma fiskeripolitikens regler, t.ex. vägningsutrustning.

Slutligen vill utskottet än en gång lyfta fram Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev för 2015 i vilket det framgår att myndigheten ska redovisa hur den inom ramen för sitt arbete med ett hållbart nyttjande och en hållbar förvaltning av fiskresurserna beaktat fiskerinäringens förutsättningar och framtida utveckling, särskilt det småskaliga kustnära fisket. Utskottet välkomnar detta initiativ från regeringen.

Såsom tidigare finns det i utskottet ett brett engagemang i fråga om förenklingsarbetet med det regelverk som styr svenskt yrkesfiske. Förutsättningarna för yrkesfisket i allmänhet och det småskaliga kustnära fisket i synnerhet ska stå i förgrunden för detta arbete. Utskottet anser att ovan nämnda ansträngningar är betydelsefulla steg i denna riktning och noterar särskilt regeringens aviserade arbete med att identifiera ytterligare möjligheter till regellättnader. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att sådana åtgärder som efterfrågas i motionerna 2014/15:819 (C), 2014/15:598 (FP), 2014/15:951 (S), 2014/15:2254 (M) och 2014/15:858 (KD) i betydande utsträckning redan är vidtagna och föreslår med hänvisning till detta att yrkandena lämnas utan vidare åtgärd.

Laxfisket i Östersjön

Vad gäller yrkesfisket efter lax i Östersjön anförde utskottet följande i betänkande 2012/13:MJU13:

Enligt Havs- och vattenmyndigheten bedrivs laxfisket i södra Östersjön på en blandning av dels odlade laxbestånd, dels en blandning av starka och svaga vildlaxbestånd. Detta lyfts fram av Internationella havsforskningsrådet (Ices) som ett problem eftersom det inte går att förvalta respektive bestånd utifrån dess bärkraftighet i ett sådant blandfiske. Även i EU-kommissionens förslag till flerårig förvaltningsplan för lax lyfts frågan om förvaltning utifrån respektive vildlaxsälvs bärkraftighet fram som en viktig fråga. Även i detta sammanhang pekas blandfisket ut som ett problem. Enligt Havs- och vattenmyndigheten krävs åtgärder i nära anslutning till de enskilda laxförande vattendragen för att återuppbbygga Östersjöns vilda laxbestånd och samtidigt skydda svaga laxförande vattendrag. I ett fiske med fasta fällor är det möjligt att i högre utsträckning anpassa fisketrycket och fångsten till varje enskild älvs bevarandestatus och skyddsvärde. Myndigheten stöder den målsättning som anges i EU-kommissionens förslag om en flerårig plan för Östersjöns laxbestånd och i Helcoms plan att se till att bevarandestatusen för alla laxälvars bestånd är gynnsam och att det finns förutsättningar för ett hållbart utnyttjande. Mot denna bakgrund har Havs- och vattenmyndigheten beslutat att yrkesfisket efter lax i öppet hav i Östersjön ska fasas ut 2013. Syftet med beslutet är att öka skyddet för den vilda laxen i Östersjön. Den svenska laxkvoten ska i stället i första hand gå till det fiske som bedrivs med fällor nära älvarnas utlopp, framför allt i Norrland där de flesta och viktigaste laxälvarna finns.

Vidare uttalade utskottet följande i betänkande 2013/14:MJU9:

Utskottet konstaterar att bestånden av vild lax är svaga i flera av Sveriges älvar. Internationella havsforskningsrådet (Ices) varnar för en försämring av flera bestånd under kommande år. I maj 2013 beslutade Havs- och vattenmyndigheten om ytterligare regler för att skydda vild lax. Yrkesfiskare och fritidsfiskare ska i större utsträckning fånga odlad lax i Östersjön för att öka skyddet av den vilda laxen. Havs- och vattenmyndighetens beslut innebär att den av EU beslutade kvoten för yrkesfisket fördelas så att fisket i högre grad sker på odlad lax. För det svenska yrkesfiskets kvot är målsättningen att mer än hälften av fångsten ska bestå av odlad lax. Genom att kvoten i första hand nyttjas för fångst av odlad lax minskas fångsten av vild lax. De ändrade reglerna stärker på detta sätt skyddet för den vilda laxen. För fritidsfisket innebär beslutet att fisket med fasta redskap i Botenviken får starta senare och att trollingfiskare i Östersjön enbart får fånga odlade laxar som märkts genom att fettfenan tagits bort. Eftersom fritidsfisket inte omfattas av någon kvot eller rapporteringsplikt får det regleras på annat sätt än yrkesfisket. Eftersom den vilda laxen startar återvandringen upp i sina hemälvar tidigare än den odlade laxen är det möjligt att genom en senarelagd fiskestart öka skyddet för den vilda laxen. Yrkesfiskets startdatum för fiske med fasta fällor blir samma som tidigare år. Ett annat fritidsfiske av betydande omfattning är trollingfiske i Östersjön. Här sker fisket i områden där lax från bestånd av vild och odlad lax från Östersjöns älvar växer upp. Eftersom all odlad svensk lax som sätts ut ska märkas genom att fettfenan tas bort är det möjligt att när den fångas skilja denna odlade lax från annan lax. Havs- och vattenmyndigheten har för att öka skyddet för den vilda laxen därför beslutat att lax med fettfenan intakt

som fångas vid dörj-, utter- och trolldfiske omedelbart ska släppas tillbaka i vattnet. Fångsten från fritidsfisket får inte säljas.

I november 2014 fastställde ministerrådet Östersjöns fiskekvoter för 2015. Som tidigare år beslutade ministerrådet att minska laxkvoten något för Sverige, liksom för övriga medlemsstater, jämfört med föregående period. Vidare noterar utskottet Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev för 2015 i vilket det framgår att myndigheten, efter samråd med Statens Jordbruksverk, ska ta fram förslag på hur förvaltningen av lax och öring i svenska vatten bör utvecklas och utformas. Pågående arbete i länen ska beaktas. Inom ramen för uppdraget ska myndigheten samråda med relevanta aktörer och organisationer och särskilt beakta möjligheterna för ett utvecklat fritidsfiske och fisketurismverksamhet samt förutsättningarna för det traditionella fisket. En delrapport ska lämnas till Näringsdepartementet senast den 23 april 2015 och en slutrapport senast den 5 november 2015. Utskottet välkomnar denna översyn från regeringens sida.

Utskottet anser att det finns ett behov av att öka skyddet för den vilda laxen i Östersjön och ser positivt på att viktiga åtgärder vidtas på både nationell nivå och EU-nivå. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motion 2014/15:1410 (S) kan lämnas utan vidare åtgärd.

Redskapsanvändning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om selektiva fiskeredskap och bottentrålning med hänvisning till pågående arbete på området.

Jämför reservation 3 (V).

Motionerna

I motion 2014/15:900 av Michael Svensson och Maria Plass (båda M) föreslås satsningar på selektivt fiske och en flexiblare redskapsanvändning. Inom kort kommer en landningsskyldighet att införas för många kommersiellt viktiga arter, och då är det enligt motionärerna viktigt att dessa fisken kan ske på ett så bra sätt som möjligt, både biologiskt och ekonomiskt.

Enligt kommittémotion 2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 21 bör bottentrålning förbjudas i alla svenska havsområden. Motionärerna anser att bottentrålning är ett stort hot mot känsliga och ofta relativt okända havsmiljöer och ekosystem. Vidare i yrkande 22 föreslås att Sverige inom EU och globalt ska verka för ett förbud mot bottentrålning.

Utskottets ställningstagande

Selektiva fiskeredskap

Utskottet uttalade sig om selektivt fiske i betänkande 2011/12:MJU15. Utskottet noterade då att Sverige ligger väl till i arbetet med selektiva redskap och är starkt drivande i EU:s arbete med att verka för skonsamma och selektiva fiskeredskap.

Från och med den 1 januari 2015 började landningsskyldighet att gälla för svenskt fiske. Landningsskyldigheten är en viktig del av den nya gemensamma fiskerireformen i EU och ska vara fullt genomförd 2019. Tanken är att den ska minimera utkast och oönskade fångster och påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Under 2015 omfattar de nya reglerna fiske av sill, skarpsill, lax och torsk i Östersjön och fiske av makrill, sill, blåvitling, skarpsill och tobis i Västerhavet, och all fisk som fångas ska tas i land. Fisk som är under en viss storlek får inte säljas som livsmedel.

För att efterleva de krav som följer av landningsskyldigheten krävs en ökad tillämpning av selektiva redskap. Enligt regleringsbrevet för 2014 fick Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att utarbeta en projektplan för arbetet med utveckling av selektivt fiske. Uppdraget redovisades till Landsbygdsdepartementet den 15 februari 2014. Projektplanen innehåller både en redogörelse för hur myndigheten tänker bedriva arbetet och myndighetens förslag till prioriteringar. Prioriterade fisken är de där en stor andel av fångsten består av annan fisk än målarten, där en stor mängd oönskad fisk fångas och där man inte kan göra mer för att selektera men däremot öka överlevnaden för den fisk som återutsätts.

Utöver detta innehåller projektplanen en redogörelse för hur samverkan med fiskerinäringen och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ska ske inom ramen för projektet. Möjligheter till medfinansiering från den nya havs- och fiskerifonden (EHFF) identifieras. Under 2014 har Havs- och vattenmyndigheten tillsatt en styrgrupp med strategiskt ansvar för frågan om selektivt fiske och en arbetsgrupp där myndigheten själv, SLU och näringen samverkar och ansvarar för att ta fram och genomföra prioriterade projekt. Som del av detta har Havs- och vattenmyndigheten gett Institutionen för akvatiska resurser vid SLU i uppdrag att samla in intresseanmälningar och förslag från näringen på olika projekt för att främja selektivt fiske och undvika oönskad fångst. Under det första kvartalet 2015 ska SLU:s sekretariat lämna en slutlig verksamhetsrapport och en ekonomisk redovisning till Havs- och vattenmyndighetens granskningsgrupp.

Utskottet noterar att landsbygdsminister Sven-Erik Bucht som svar på interpellation 2014/15:199 nyligen anförde att regeringen tillfört medel för inköp av selektiva redskap. Anslaget är på 38 miljoner under fyra år och avser att underlätta och förbättra möjligheten till nyttjandet av sådant fiske. Utskottet välkomnar denna satsning från regeringens sida.

Sammanfattningsvis gör utskottet bedömningen att Sverige ligger fortsatt väl till vad gäller tillämpningen av selektiva fiskeredskap. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att viktiga stödåtgärder vidtagits under senare år och att den nuvarande regeringen fortsätter detta arbete. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motion 2014/15:900 (M) avstyrks.

Bottentrålning

Utskottet har under flera års tid noga följt frågan om begränsningar av trålfisket. I betänkande 2013/14:MJU9 framhöll utskottet följande:

Trålfiske är tillåtet enligt EU:s fiskeripolitik. Enligt Landsbyggsdepartementet har Sverige begränsat trålfisket på svenskt vatten genom att flytta ut trålgränsen så långt man kan enligt den EU-lagstiftning och de internationella avtal som finns. Undantag finns för selektivt trålfiske med rist, där man får minimala bifångster av fisk. Det finns även trålad fisk som är miljömärkt, t.ex. Östersjötorsken.

Trålning kan medföra olika typer av påverkan på skyddsvärda marina miljöer. För att minimera fiskets negativa påverkan på dessa marina miljöer och uppnå ett gynnsamt tillstånd kan man därför behöva reglera olika fiskerier som kan medföra skada i marina skyddade områden. Fiske med redskap som skadar bottenarna, t.ex. bottentrålning, anges i bevarandeplanerna för flera Natura 2000-områden som åtgärder som kan skada områdenas naturvärden.

I Sverige omfattas i dag 6,3 procent av havsarealen av marint områdesskydd, dvs. marina naturreservat, Natura 2000-områden med marina livsmiljöer och den marina nationalparken Kosterhavet. Till dessa områden knyts bevarandemål för att säkerställa den biologiska mångfalden. Havs- och vattenmyndigheten har ett tydligt uppdrag att utveckla hur fisket ska regleras i de skyddade områdena. Vissa fiskemetoder kan påverka skyddsvärda arter och livsmiljöer negativt; exempelvis kan bottentrålning orsaka skador på rev och svampdjursamhällen. Myndigheten har därför reglerat med hjälp av fiskebestämmelser och i princip förbjudit oselectiv bottentrålning i de områden som bemyndigandet tillåter. Därtill pågår det ett arbete i Kosterhavet med att förstärka skyddet för de känsliga bottenlevande organismerna genom tillståndsplikt för trålning samt trålförbud i de känsligaste områdena.

Vidare noterar utskottet att Havs- och vattenmyndigheten under senare år fått i uppdrag att se över regleringen av det fiske som bedöms som skadligt. I december 2013 fick myndigheten i uppdrag att identifiera åtgärder och se till att de vidtas i syfte att nå bevarandemålen i de marina skyddade områdena längs med Sveriges kuster. För detta ändamål har myndigheten analyserat vilket fiske som bedrivs i dessa områden. Länsstyrelserna i de 14 kustlänen har sedan fått bedöma om pågående yrkes- och fritidsfiske behöver regleras ytterligare för att bevarandemålen för respektive område ska nås. Med detta underlag som grund lade Havs- och vattenmyndigheten i november 2014 fram

lägesrapporten Åtgärder för att nå bevarandemålen i marina skyddade områden – fokus fiske. Rapporten innehåller en första bedömning av hur det fortsatta arbetet med ytterligare fiskereglering bör läggas upp.

Myndighetens uppdrag att se över fiskeregleringen har förnyats i regleringsbrevet för 2015. Enligt uppdraget ska Havs- och vattenmyndigheten, med utgångspunkt i den lägesrapport och i den tidsplan som myndigheten redovisade i november 2014, redovisa åtgärder som vidtagits för att nå bevarandemålen i marint skyddade områden, framför allt i fråga om fiske som är skadligt i förhållande till bevarandemålen i dessa områden. Enligt Havs- och vattenmyndigheten är målsättningen att under 2015 reglera fisket i de områden där Sverige har nationell rådighet över fisket. I områden där fisket omfattas av EU:s gemensamma fiskeripolitik ska arbetet påbörjas under 2015 och planeras vara slutfört 2017.

Utskottet noterar vidare att EU:s fiskeministrar den 10 november 2014 enades om fiskekvoter för djuphavsarter i Nordostatlanten för åren 2015–2016. Enligt landsbygdsminister Sven-Erik Bucht, som representerade Sverige vid mötet, var regeringens utgångspunkt vid förhandlingarna att besluten för de här känsliga arterna så långt som möjligt ska grundas på vetenskaplig rådgivning. Förhandlingarna resulterade i kraftfulla nedskärningar för bl.a. fläckpagell och en nollkvot för hajar. Landsbygdsministern framförde att det dock krävs ytterligare åtgärder för att skydda djuphavsmiljöerna från de skadliga effekterna av bottenrålning, en uppfattning som utskottet delar. Den frågan berörs av andra förhandlingar som pågår i rådet och Europaparlamentet. Utskottet utgår från att regeringen i dessa förhandlingar är fortsatt drivande för en begränsning av det skadliga fisket.

Som tidigare finns det ett brett engagemang i utskottet i fråga om regleringen av sådant fiske som bedöms som skadligt, inte minst bottenrålning. Utskottet välkomnar att områden med känsliga botten där bottenrålning är olämpligt kontinuerligt ses över och analyseras och förutsätter att regeringen fortsätter detta arbete, på nationell nivå liksom på EU-nivå. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motion 2014/15:848 (V) yrkandena 21 och 22 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Fiskevård och vattenbruk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om vattenägarnas rådighet över vattnet, utvecklingen av svenskt vattenbruk, tillståndsgivning för fiskodling, fiskodling på land och i insjöar, musselodlingar, utsättning av fisk och kräftfiske på enskilt vatten.

Jämför reservationerna 4 (SD) och 5 (SD).

Motionerna

Vattenägarnas rådighet över vattnet

Enligt motion 2014/15:2657 av Finn Bengtsson (M) yrkande 1 bör regeringen se över fiskelagen så att vattenägare får rådighet över sina vatten i havskust- och skärgårdsområden så att fiskeåterväxten och fiskevården där förbättras. Vidare i yrkande 2 föreslår motionären att regeringen bör låta utreda möjligheten att låta kusterna och skärgården i Östergötlands och Kalmar län utgöra ett försöksområde där vattenägarna ges utökad rådighet över vattnet.

Utvecklingen av svenskt vattenbruk

I motion 2014/15:2544 av Lena Ek (C) yrkande 10 framhålls att hållbara fiskodlingar och kustnära och småskaliga fiskeföretag bör utvecklas och uppmuntras. Motionären anser att det svenska vattenbruket för närvarande har en förhållandevis liten omfattning, men att potentialen för tillväxt är stor. Även i kommittémotion 2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1 framhålls att vattenbruket i Sverige bör utvecklas. Sverige har enligt motionärerna potential att bygga upp ett hållbart och omfattande vattenbruk som skulle kunna skapa sysselsättning.

Tillståndsgivning för fiskodling

I motion 2014/15:324 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S) föreslås en översyn av regelverket för tillståndsgivning för fiskodlingar. Motionärerna anser att det är angeläget att Sverige aktivt arbetar för att minska belastningen i Östersjön, inte minst i det känsliga Höga kusten-området. De menar därför att det är angeläget att se över gällande regelverk för tillståndsgivning och att verksamheter som leder till ökade utsläpp av kväve och fosfor begränsas.

Fiskodling på land och i insjöar

Enligt kommittémotion 2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås att möjligheterna för landbaserad fiskodling utreds. Motionärerna ser en möjlighet i sådan fiskodling där man kan ta till vara de gödningsämnen som fiskodlingen ger upphov till. Vidare anser motionärerna i yrkande

2 att regeringen bör låta utreda vilka insjöar som är lämpliga för fiskodling. De vill även sänka kostnaderna för näringsidkare i branschen och på så sätt underlätta för nya fiskodlingar genom bättre möjligheter till uppstartslån via instanser som Almi och genom investeringsstöd, möjligheter till statligt riskkapital och en översyn av de kostnader och avgifter som befintliga odlingsplatser måste betala.

Musselodlingar

Enligt kommittémotion 2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 4 bör regeringen låta utreda möjligheterna att få till stånd fler musselodlingar på västkusten. Musselodlingar har enligt motionärerna visat sig ha en gynnsam effekt på miljön genom att de binder fosfor och kväve, och musselskalen kan sedan t.ex. användas som ekologiskt gödselmedel eller som fodermedel.

Utsättning av fisk

I kommittémotion 2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 5 anförs att regeringen bör låta utreda hur ett mer varierat utsläpp av fiskarter kan ske. Nya sjöar med utplanterad fisk skulle enligt motionärerna bidra till fler arbetstillfällen, ökad turism och lokal tillväxt. Motionärerna vill också undersöka möjligheterna till ett mer varierat utsläpp av ål och av andra lämpliga arter.

Kräftfiske på enskilt vatten

I motion 2014/15:1515 av Runar Filper och Anders Forsberg (båda SD) föreslås att fångst av kräftor som är kortare än nio centimeter förbjuds. I 17 § i den tidigare fiskeriförordningen (1982:126) föreskrevs att endast kräftor med minst måttet nio centimeter från ”spetsen av pannhornet till den fasta kanten av den mellersta stjärtfenan” fick fiskas. Denna ordning gällde fram till den 1 januari 1994 då det i stället infördes regler om privat förvaltning. Detta betyder att fiskerättsinnehavaren bestämmer över kräftfisket på enskilt vatten. Enligt motionärerna skulle en återgång till den gamla skrivningen i förordningen, dvs. ett minimimått på nio centimeter, säkra reproduktionen och ge beståndsåterväxten bättre förutsättningar.

Utskottets ställningstagande

Fiskelagen och vattenägarnas rådighet över vattnet

När det gäller den föreslagna åtgärden att låta vattenägare få rådighet över sina vatten i havskust- och skärgårdsområden för att där förbättra fiskevården vill utskottet inledningsvis hänvisa till slutsatserna i Fiskelagsutredningens delbetänkande Fiskevård i enskilt vatten – en översyn av lagen om fiskevårdsområ-

den (SOU 2009:53). I detta delbetänkande konstaterades det att lagen om fiskevårdsområden fungerar generellt sett bra. Syftet med bildandet av fiskevårdsområden är väl uppfyllt och i huvudsak förvaltar fiskevårdsområdesföreningarna sina vattenområden på ett ändamålsenligt sätt. Ändringen av 2 kap. 18 § regeringsformen 1995 och införandet av Europakonventionen i svensk rätt samma år medför dock att fiskelagen (1993:787) i vissa avseenden behöver ändras. Europakonventionen innebär bl.a. att en medborgare bara kan tvingas tåla rådighetsinskränkningar när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Enligt utredaren kan miljöhänsyn utgöra sådana angelägna allmänna intressen som alltså kan medge rådighetsinskränkningar. Fiskevårds-skäl ligger enligt utredarens mening mycket nära miljöhänsyn och menar därför att fiskevårdsskäl utgör skäl för att motivera inskränkningar i den enskildes rådighet över sin äganderätt. När det gäller miljöhänsyn föreslås en anpassning genom att ändamålet med bildande av fiskevårdsområden ska vara just fiskevård och inget annat. Det ska särskilt påpekas att skälet att ta bort möjligheten att bilda fiskevårdsområden i syfte att främja fiskerättsinnehavarnas gemensamma intressen endast utgör en nödvändig anpassning till regeringsformens och Europakonventionens regler om egendomsskydd. Avsikten med ändringen är alltså inte att begränsa allmänhetens tillträde till fiskevatten. Ett allsidigt bedrivet fiske är normalt den bästa fiskevården och allmänhetens fiske är en del i en god fiskevård. Följaktligen kan även åtgärder som ger allmänheten tillträde till fiskevatten utgöra fiskevård. Fiskelagsutredningens slutsatser (SOU 2009:53 och SOU 2010:42) har motiverat vissa ändringar i fiskelagen (se prop. 2013/14:184, bet. 2013/14:MJU29, rskr. 2013/14:364).

När det gäller vattenägares rätt till ersättning för kostnader i samband med fiskevård vill utskottet påminna om sin tidigare redovisning av frågan (2011/12:MJU15):

I enlighet med rådets förordning (EG) 1198/2006 om Europeiska fiskerifonden har Sverige tagit fram ett operativt program. Till följd av det operativa programmet har det funnits möjlighet att bilda fiskeområden. De flesta av de 14 fiskeområden som har bildats är lokaliserade i Sveriges kustområden. Den som är verksam inom ett fiskeområde kan enligt förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen få stöd från Europeiska fiskerifonden t.ex. för att skydda och bevara miljövården inom området. Vidare får statsbidrag enligt förordning (1998:1343) om stöd till fiskevården lämnas till åtgärder som främjar fiskevården i vatten där allmänheten har rätt att fiska. Sådana vatten är kusterna och i de fem stora sjöarna eller i tillrinnande vattendrag upp till första vandringshindret. I Sverige har allmänheten rätt att fiska med handredskap inom dessa områden, vilket också anses innebära ett ansvar för samhället att bidra till fiskevård och fisketillsyn. Bidrag kan medges till lokala fiskevårdsprojekt som t.ex. syftar till insatser för att bevara hotade fiskarter och stammar, biotopvård och annat främjande av den biologiska mångfalden.

Det operativa program som just nu utformas för att ackommodera den nya europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) innebär inga förändringar vad av-

ser möjligheten att bilda fiskevårdsområde. Utskottet anser därmed att förutsättningarna för fiskevård i svenska vatten är fortsatt mycket goda. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motion 2014/15:2657 (M) yrkandena 1 och 2 lämnas utan vidare åtgärd.

Utveckling av vattenbruket

Utskottet har vid flera tillfällen framhållit den positiva utvecklingen när det gäller det svenska vattenbruket, bl.a. i betänkandena 2010/11:MJU11, 2012/13:MJU13 och 2013/14:MJU9. Utskottet har vid dessa tillfällen betonat att den svenska fiskerinäringen är viktig för att skapa arbete och tillväxt på landsbygden och att det är möjligt att utveckla såväl det småskaliga lokala fisket som vattenbruk och förädling av fisk. Utskottet anser därför att det är glädjande att produktionen av odlad fisk har vuxit och omsättningen ökat markant under senare år.

Jordbruksverket ansvarar för vattenbruksnäringen fr.o.m. juli 2011. I juli 2012 lanserade Jordbruksverket en gemensam strategi för det svenska vattenbruket. Strategin gäller 2012–2020 och ligger till grund för en fortsatt utveckling av ett långsiktigt lönsamt och hållbart vattenbruk. Strategin syftar till att underlätta förverkligandet av visionen om ett växande och hållbart vattenbruk som producerar god och miljömässigt bra mat med ringa ekosystem- och klimatpåverkan. Strategin gynnar vattenbruksföretagare och andra aktörer inom branschen, forskare, intresseorganisationer och myndigheter. Många aktörer står bakom strategin och deltog också i arbetet med att ta fram den. Strategin är indelad i tre områden:

1. Vattenbruk – en framtidsnäring.
2. Miljö- och klimatsmarta produkter från sjöar och hav.
3. Vattenbruk är en drivkraft i regional utveckling.

Inom varje område har ett antal mål fogats samman. Strategin innehåller även en fördelning av ansvaret mellan branschen och de berörda myndigheterna för att nå målen. Vidare bör EHFF nämnas, som Europaparlamentet och rådet antog den 15 maj 2014 genom förordning (EU) nr 508/2014. Utskottet redovisar betydelsen av den nya fonden i avsnittet om den gemensamma fiskeripolitiken ovan. I fråga om vattenbruk kan det tilläggas att den nya fonden innebär att mer pengar läggs på att främja utvecklingen av ett konkurrenskraftigt vattenbruk, vilket utskottet ser som mycket glädjande.

Som tidigare anser utskottet att Sverige har stor potential att utveckla vattenbruket och konstaterar med tillfredsställelse att flera åtgärder vidtagits under senare tid för att stödja en sådan verksamhet. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motionerna 2014/15:2544 (C) yrkande 10 och 2014/15:2782 (SD) yrkande 1 i betydningsfull mening kan anses tillgodosedda.

Tillståndsgivning för fiskodling

I fråga om tillståndsgivning för fiskodling vill utskottet inledningsvis understryka att all vattenbruksverksamhet omfattas av miljöbalkens krav. Syftet med miljöbalken är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer kan tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Alla åtgärder som kan få betydelse för de intressen balken avser att skydda berörs.

Enligt uppgifter från Havs- och vattenmyndigheten beror tillståndsplikt och tillika tillståndsgivning för fiskodling på odlingens storlek. För fiskodlingar eller övervintring av fisk gäller följande indelning av anmälnings- och tillståndsplikt enligt 3 kap. 1 och 2 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251):

- Fiskodling eller övervintring av fisk som förbrukar mer än 40 ton foder per år kräver tillstånd. Dessa ärenden prövas av Länsstyrelsen.
- Fiskodling eller övervintring av fisk som förbrukar mer än 1,5 ton foder (men inte över 40 ton) per år är anmälningspliktigt och ska anmälas till berörd kommun.

Även om det inte finns tillståndsplikt får tillsynsmyndigheten i vissa fall förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd. Det gäller om verksamheten medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön, enligt 9 kap. 6 a § miljöbalken.

För anmälningspliktiga verksamheter gäller alltid att den myndighet som handlägger ett anmälningsärende också ska pröva om verksamheten behöver tillståndsprövas. Det är länsstyrelsen som genom sin miljöprövningsdelegation fattar beslut i tillståndsärenden, enligt 1 kap. 6 § 2 miljöprövningsförordningen, 7 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och förordningen (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer. Anmälningar handläggs däremot av den berörda kommunen.

Havs- och vattenmyndigheten har det nationella ansvaret för tillsynsvägledning när det gäller vattenbruk inom miljöbalkens område. Myndigheten har även föreskriftsrätt för viss flyttning och utsättning av fisk enligt fiskelagstiftningen och ger vägledning inom det området. Enligt myndigheten pågår ett arbete med att ta fram en vägledning för vattenbruket – Havs- och vattenmyndighetens plan för tillsynsvägledning inom miljöbalkens område för åren 2012–2015. Arbetet beräknas pågå t.o.m. 2015 och inkluderar bl.a. en översyn av Naturvårdverkets allmänna råd Fiskodling – Planering, tillstånd, tillsyn (AR 1993:10).

Mot denna bakgrund bedömer utskottet att regelverket för tillståndsgivning är gediget och att den översyn av bestämmelserna som efterlyses i motion 2014/15:324 (S) redan pågår. Utskottet föreslår därför att motionsyrkandet lämnas utan vidare åtgärd.

Fiskodling på land och i insjöar

Inledningsvis vill utskottet uppmärksamma att vattenbruket i Sverige är mångfacetterat eftersom möjligheterna för detta skiljer sig åt mellan landets olika

delar. Landbaserad fiskodling förekommer främst i landets södra delar eftersom kusten här i huvudsak saknar skärgård och insjöarna inte klarar den näringsbelastning som traditionella kassaodlingar innebär. Vattenbruket här är därför inriktat på landbaserade odlingar av främst regnbågslox och kräfter. Större landbaserade odlingar med rening och viss recirkulation av vattnet är i dag den dominerande odlingsformen i t.ex. Skåne. Enligt Länsstyrelsen Skåne är förutsättningarna för att få tillstånd till nya odlingar enligt denna modell goda.

Vad gäller vilka insjöar som är lämpliga områden för vattenbruk är kommunernas översiktsplaner enligt plan- och bygglagen (2010:900) ett instrument att tillgå. Länsstyrelserna och Vattenmyndigheterna kan tillhandahålla lämpligt planeringsunderlag till kommunerna och utifrån vattenförvaltningens åtgärdsplaner och, i samarbete med kommunerna, föreslå lämpliga områden för vattenbruk. Vidare kan det nämnas att vattenbrukare kan söka stöd för investeringar och miljövårdande åtgärder. Förutom individuella stöd kan en vattenbrukare också tillsammans med andra söka stöd för sådant som är av gemensamt intresse för branschen.

Utskottet anser att förutsättningarna för att utveckla fiskodling på land och i insjöar redan är tämligen goda och att motion 2014/15:2782 (SD) yrkandena 2 och 3 därmed kan lämnas utan vidare åtgärd.

Musselodlingar

Utskottet har vid flera tillfällen uttalat sig om musselodlingar och framhållit att det behövs en satsning för att möjliggöra en storskalig utbyggnad av musselodlingen inom utvalda områden längs den svenska kusten (se bet. 2008/09:MJU29 och 2011/12:MJU9). Enligt uppgifter från Jordbruksverket kan musselodlingar anläggas för livsmedelsproduktion men även för att minska övergödningen och som källa för förnybar energi. Musslorna äter stora mängder mikroalger och tar därmed upp näring ur vattnet. När musslorna skördas och används som mat till människor, som djurfoder eller för gödning på land, återför man näringsämnen från hav till land och sluter kretsloppet av näringsämnen. I dag odlas svenska musslor framför allt på västkusten, där flera företag bedriver odling av musslor som livsmedel. Här odlas ca 1 500 ton musslor per år. I Östersjön odlas musslor i mindre omfattning, men enligt Jordbruksverket satsar nu fler aktörer på att odla musslor i större skala även här.

I sammanhanget kan det nämnas att det har gjorts och görs försök både på västkusten och i Östersjön med att använda musselodling som en miljöåtgärd eftersom musslor tar upp fosfor och kväve när de filtrerar vattnet och tar upp växtplankton som sin föda. När musslorna sedan skördas erhålls ett nettoborttag av näringsämnen ur havsmiljön. Följande forskningsprojekt med musselodling i Östersjön kan nämnas: Aquabestlänk, Baltic Eco Mussel, Submariner och Kalmarsundskommissionen.

Som nämnts ovan anser utskottet att Sverige har stor potential för att utveckla ett hållbart vattenbruk. För att ta till vara denna potential har Jordbruksverket tillsammans med forskare, myndigheter, intresseorganisationer och näringen tagit fram en strategi för svenskt vattenbruk. Enligt uppgift från Jordbruksverket ska strategin konkretiseras genom en handlingsplan som beräknas vara klar i början av 2015. Handlingsplanen kommer bl.a. att hantera frågan om att utveckla tekniker för odling och förädling av s.k. blå fånggrödor, vilket omfattar odling av musslor.

Liksom tidigare stöder utskottet en utbyggnad av den svenska musselodlingen. Utskottet anser att flera viktiga initiativ tagits under senare år som för utvecklingen i denna riktning och konstaterar att musselodling på västkusten varit särskilt framgångsrikt. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motion 2014/15:2782 (SD) yrkande 4 lämnas utan vidare åtgärd.

Utsättning av fiskarter

I fråga om utplantering och omflyttning av fisk vill utskottet inledningsvis påpeka att detta är sannolikt både den äldsta och fortfarande den vanligaste formen av fiskevård i Sverige. Fiskeriverket har formulerat riktlinjer för utplantering och spridning av fisk (FINFO 2001:8).

Utsättning av fisk kan göras i bevarandesyfte eller för att få ett förbättrat fiske. I bevarandesyfte görs utsättningar för att stödja hotade eller återintroducera redan utrotade bestånd. Att sätta ut fisk som naturvårdsåtgärd med syftet att skydda hotade bestånd eller återetablera redan utrotade bestånd kan utgöra en miljönytta som måste vägas mot en eventuell risk med utsättningen. För att uppnå ett hållbart fiske skall i första hand beskattningen anpassas efter den naturliga resursen genom styrning av fiskets bedrivande. Om produktionen bedöms vara lägre än vattenområdets potential är det viktigt att försöka identifiera orsakerna och där så är möjligt vidta åtgärder, exv. biotopvårdsåtgärder. Om sådana åtgärder inte är möjliga eller inte leder till önskat resultat kan utsättning efter riskbedömning göras. Utsättning av fångstfärdig fisk, put-and-take, som inte förväntas etablera naturligt reproducerande bestånd skall endast göras i vattenområden där naturbestånd av arten ifråga saknas eller inte har något skyddsvärde.

För att sätta ut fisk eller flytta fisk från ett vattenområde till ett annat krävs tillstånd från länsstyrelsen. Tillståndsgivningen regleras i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (16 §) och Fiskeriverkets föreskrifter om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar (FIFS 2011:13). Syftet med lagstiftningen är dels att förhindra oönskad spridning av arter och stammar av fisk eller kräftor, dels att hindra spridning av smittsamma sjukdomar. Lagstiftningen är restriktiv eftersom utsättning av fisk och kräftor är förknippad med flera potentiella risker. För exempelvis signalkräftor ges tillstånd enbart till vattenområden där tillstånd tidigare har getts. Utskottet påminner i detta avseende om risken med genetiskt modifierade organismer och invasiva arter. Havs- och vattenmyndigheten har det administrativa och sammanhållande ansvaret för arbetet med

främmande invasiva arter i vattenmiljön. Enligt myndigheten finns det drygt 2 000 främmande arter representerade i de svenska vattnen. Ett exempel är den amerikanska hummern som utgör ett allvarligt hot mot sin europeiska släkting.

Genom miljömålsarbetet arbetar myndigheten långsiktigt med att förhindra att främmande arter och genetiskt modifierade organismer som kan hota biologisk mångfald introduceras. Som del av detta är det vid utsättning och spridning av fisk mycket viktigt att kunna bedöma olika vattenområdets skyddsvärde. En sådan klassificering underlättar en riskbedömning av vilken inverkan utsättning och spridning av fisk har på skyddsvärda arter och stammar.

Som nämns ovan är utsättning av fisk den vanligaste formen av fiskevård i Sverige, och sådan verksamhet nyttjas mycket flitigt i vissa områden. Som exempel kan lyftas fram den stadigt växande utsättningsvolymen av ål som utskottet uppmärksammar i detta betänkande. Utskottet anser vidare att de gällande restriktionerna av utsättning av fisk är adekvata för att hantera de potentiella risker som en sådan verksamhet är beskaffad med. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motion 2014/15:2782 (SD) yrkande 5 avstyrks.

Kräftfiske på enskilt vatten

Utskottet har uttalat sig om kräftfisket i betänkande 2012/13:MJU13. Utskottet anförde då att för att få fiska kräftor måste man som huvudregel vara yrkesfiskare med särskilt tillstånd eller vara fiskerättsinnehavare med eget vatten. På enskilt vatten (enskilt vatten sträcker sig från stranden och 300 meter ut, eller om det är mycket långgrund, ända ut till tre meters djup) är det fiskerättsinnehavaren som bestämmer hur kräftfisket ska bedrivas och därmed också hur kräftbeståndet förvaltas. Det är han eller hon som bestämmer hur, när och i vilken omfattning kräftfiske ska ske.

Det finns emellertid även vissa bestämmelser om kräftfiske som sker med stöd av egen fiskerätt. Havs- och vattenmyndigheten har föreskrivit om regler för kräftfiske i de fem stora sjöarna, vilket framgår av Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena. Av 2 kap. 15 § framgår att myndigheten t.ex. infört ett minimimått på tio centimeter för kräfta. Denna regel gäller alltså såväl på enskilt som på allmänt vatten i de fem stora sjöarna.

Vidare vill utskottet påpeka att Havs- och vattenmyndigheten enligt 2 kap. 7 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen kan föreskriva om fiskevårdande bestämmelser i havet och vattnen längs kusterna och i Vätern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren samt Storsjön i Jämtland till det första definitiva vandringshindret. I övriga vatten kan myndigheten endast meddela föreskrifter för att skydda särskilt hotade arter eller stammar av nationellt intresse. Havs- och vattenmyndigheten har inte funnit något behov av att göra detta vad gäller kräfta.

Utskottet anser att det är angeläget att värna de svenska kräftbestånden men bedömer att det gällande regelverket redan är anpassat till denna målsättning. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motion 2014/15:1515 (SD) avstyrks.

Den nationella ålförvaltningsplanen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om överförbara ålfisketillstånd, åtgärder för att bevara ålbeståndet, totalförbud mot ålfiske och de gällande ålfiskebestämmelsernas förhållande till Europakonventionen.

Jämför reservation 6 (V).

Motionerna

Överförbara ålfisketillstånd

Enligt motion 2014/15:548 av Anders Åkesson och Kristina Yngwe (båda C) bör ålfisketillstånd kunna överföras mellan personer. I dag kan innehavare av ålfisketillstånd inte överlåta sitt företag och därtill nödvändiga licenser att bedriva ålfiske till annan person. Situationen riskerar att leda till att dagens ålfiskeföretag inte kan fortsätta sin verksamhet när den innevarande tillståndshavaren upphör med sitt ålfiske.

I motion 2014/15:915 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (båda M) föreslås att regeringen bör överväga att se över det ramverk som i dag förhindrar överlåtelse av ålfisketillstånd under förutsättning att ålbeståndet kan säkras. Det är orimligt att en verksamhet som getts tillstånd att bedrivas inte får överlåtas på någon annan. Den typen av blockerande effekter, inom ramen för den gällande lagstiftningen, kan vara ett direkt hot mot de få yrkesfiskare som innehar ålfisketillstånd som finns kvar.

Även i motion 2014/15:1800 av Lena Ek och Eskil Erlandsson (båda C) föreslås ändrade regler vad gäller ålfisketillstånd för skärgårdsnära småskaligt fiske för att möjliggöra generationsskifte. Ändrade regler som möjliggör ett generationsskifte i skärgårdslantbruk eller småskaligt fiske skulle enligt motionärerna ge framtidstro, bevara kunskap, utgöra en grund för hållbar turism och skärgårdsutveckling och samtidigt ge ett verksamt bidrag till att bevara den biologiska mångfalden i skärgårdsområden.

Åtgärder för att bevara ålbeståndet inklusive totalförbud mot ålfiske

I motion 2014/15:817 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) föreslås åtgärder för att rädda och öka ålbeståndet i svenska vatten. Enligt motionärerna är det angeläget att snabbt minska den stora mängd ål som dör i svenska åar till följd av kraftverken. Dessutom anser de att det behövs en ökad utsättning av ålyngel och en minskning av den stora mängd ål som äts upp av sälar och skarvar och att ett totalförbud mot ålfiske skulle minska intresset för ålen vilket därmed skulle hota dess fortlevnad.

I kommittémotion 2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 23 föreslås åtgärder för att rädda ålbeståndet. Motionärerna anser att Sverige bör införa

ett totalförbud mot ålfiske. Ålen är klassad som akut hotad och enligt motionärerna är därför ett totalstopp den enda möjliga lösningen för att försöka rädda beståndet.

Ålfiskebestämmelsernas förhållande till Europakonventionen

I motion 2014/15:143 av Maria Malmer Stenergard (M) föreslås att regeringen ska utreda hur de gällande ålfiskebestämmelserna förhåller sig till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Fiske av ål i Skåne är knutet till de s.k. åldrätterna. Enligt motionärerna riskerar ett ålfiskeförbud att avsevärt minska åldrättens värde genom att de svenska myndigheterna i realiteten förhindrar möjligheten till ålfiske. Motionärerna anser att de eventuellt begränsande bestämmelserna måste utformas med respekt för egendom och med krav på att ingreppet i den enskildes rätt ska vara proportionerlig.

Utskottets ställningstagande

Överförbara ålfisketillstånd

Utskottet har vid flera tillfällen klargjort bakgrunden till rådande ålfiskebestämmelser. I betänkande 2011/12:MJU15 anförde utskottet följande:

När det gäller den svenska återhämtningsplanen för ålen är bakgrunden att rådet 2007 antog förordning (EG) nr 1100/2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål. Enligt förordningen skulle medlemsstaterna upprätta planer för förvaltning av ålbeståndet. Målet med förvaltningen är att minska dödligheten så att 40 % av ålens biomassa i ett av människan opåverkat bestånd ska kunna påbörja lekvandringen till Sargasohavet. Sveriges nationella förvaltningsplan för ål godkändes av EU-kommissionen i oktober 2009. Planen består av fyra huvudinriktningar: skärpta regleringar av fisket, utökade kontrollåtgärder, ökade utsättningar av ål och åtgärder för att minska dödlighet hos blankål i vattendrag.

Utskottet har tidigare redovisat att Fiskeriverket, med anledning av ålens akuta beståndssituation, i maj 2007 beslutade att införa ett förbud mot att fiska ål i avvaktan på EU:s krav om att samtliga medlemsstater skulle upprätta ålåterhämtningsplaner (bet. 2010/11:MJU11 Fiskeripolitik m.m.) Särskilda tillstånd kunde dock ges för den som hade bedrivit riktat ålfiske under en referensperiod. Dessa tillstånd kombinerades med nationella bestämmelser om höjt minimimått och redskapsbestämmelser för fasta redskap och ryssjor. Som utskottet då anförde behövs det också i fortsättningen kraftfulla åtgärder för att fler ålar ska överleva. Utskottet välkomnar därför att ytterligare åtgärder för att skydda den utrotningshotade ålen har vidtagits, såsom att minimimåttet i Östersjön och sötvattensområdena har höjts till 70 centimeter och att ålfisket på västkusten stoppas helt under 2012. Vidare utgår utskottet från att regeringen inom EU-samarbetet driver frågan om att skapa förutsättningar för en tillväxt av ålbeståndet.

Undantag från ålfiskeförbudet kan fås genom att ansöka om tillstånd hos Havs- och vattenmyndigheten. Bestämmelser om fiske efter ål finns i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena och i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. Enligt dessa bestämmelser kan tillstånd beviljas för två typer av fiske: dels vid fiske i vissa sötvattensområden som framgår av bilaga 6 i FIFS 2004:37 under förutsättning att ålen inte säljs samt att ål mindre än 70 cm omgående släpps ut i vattnet igen, dels vissa yrkesfiskare som fiskar med stöd av särskilt tillstånd för fiske efter ål. Eftersom särskilt tillstånd att fiska ål är personligt och endast kan fås om man tidigare innehaft tillstånd att fiska ål, beviljas inte tillstånd till en ny ägare vid en generationsväxling eller när tillståndshavare av annan anledning upphör med sitt ålfiske. Antalet yrkesfiskare som fiskar ål med stöd av särskilt tillstånd sjunker således år för år. Under 2007 fiskade 437 fiskare med stöd av särskilt tillstånd, vilket ska jämföras med 235 stycken 2014. Antalet ålfisketillstånd har med andra ord näst intill halverats under denna sjuårsperiod. Den sammantagna fångsten ål i hav och insjö har minskat i en ännu större omfattning (inbegriper inte ål som fångas för att levande transporterats och släpps ut nedströms befintliga vandringshinder/kraftverk). Sådan fångst uppgick 2006 till 1 008 ton vilket ska jämföras med 358 ton 2013.

Som utskottet tidigare anfört (senast i bet. 2013/14: MJU9) är det angeläget att fortsätta att vidta åtgärder inom ramen för den nationella planen för återhämtning av beståndet av ål. Ålförvaltningen ska emellertid vara adaptiv med en kontinuerlig uppföljning och anpassning av åtgärderna, inklusive tillståndsgivningen. Särskild vikt bör läggas vid samverkan mellan relevanta myndigheter och intressenter utanför fiskesektorn som påverkar ålens beståndssituation och vandring.

Vad gäller den aktuella beståndssituationen är läget alltså kritiskt. Enligt Havs- och vattenmyndigheten uppgår rekryteringen av ål i Nordsjöområdet till ca 1 procent av nivån före den stora nedgång som startade på 1980-talet. De senaste åren har dessutom varit de sämsta hittills i de mätserier som Internationella havsforskningsrådets (Ices) årlarbetsgrupp följer. Vid de mätstationer i Sverige där det finns längre tidsserier av uppvandrande småål är dagens rekrytering endast ca 5 procent av vad den varit under mitten av 1940- och 50-talen. Av vissa tidsserier framgår också att rekryteringen fortsatt att minska under de senaste 20 åren, från ca 13 procent till mindre än 1 procent, uttryckt i förhållande till referensperioden 1971–1980.

Detta kritiska läge till trots kan utskottet notera att tillståndsgivningen justerades i viss mån i februari 2014 för att förenkla och påskynda ärendehandläggningen (HVMFS 2014:2, HVMFS 2014:3). Utskottet noterar även Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev för budgetåret 2015 i vilket det framgår att myndigheten mot bakgrund av kommissionens utvärdering av den nationella ålförvaltningsplanen ska analysera behovet av och vid behov föreslå en revidering av ålförvaltningsplanen. Förslag till en revidering ska ske mot bakgrund av målen i EU:s förordning (EG) nr 1100/2007 och den vetenskapliga rådgivningen. Konsekvenserna av eventuella förslag till en revidering ska

också redovisas. Uppdraget ska rapporteras till Näringsdepartementet senast den 1 december 2015. Utskottet välkomnar dessa insatser från regeringen. Mot bakgrund av vad utskottet tidigare uttalat om de svenska ålfiskebestämmelserna, och det aviserade arbetet med att se över möjligheten till en revidering av den nationella ålförvaltningsplanen, föreslår utskottet att motionerna 2014/15:548 (C), 2014/15:915 (M) och 2014/15:1800 (C) lämnas utan vidare åtgärd.

Åtgärder för att bevara ålbeståndet inklusive totalförbud mot ålfiske

I fråga om ytterligare insatser för att bevara ålbeståndet har utskottet vid uppretrade tillfällen uttalat betydelsen av sådana ansträngningar, t.ex. vad gäller begränsningar av den internationella handeln med ål och minskad turbindödlighet. I betänkande 2011/12: MJU15 underströk utskottet behovet av kraftfulla åtgärder för att fler ålar ska överleva och framhöll följande:

Konventionen om internationell handel med utrotningshotade djur och växter, Cites, reglerar den internationella handeln med exemplar av hotade arter. Konventionen har tre bilagor med listor över arter. Bilaga I gäller utrotningshotade arter som är eller kan bli påverkade av handel och där handel bara kan tillåtas under mycket speciella förhållanden. Bilaga II gäller arter som inte är utrotningshotade, men där handeln ändå måste kontrolleras så att arternas överlevnad inte äventyras. Bilaga III gäller arter som är skyddade i minst ett land och där detta land ber andra om hjälp att kontrollera handeln med arten. Under 2007 fördes den europeiska ålen upp i konventionens bilaga II. Listningen innebär att handeln med ål kontrolleras och att det krävs exporttillstånd för att sälja ål. Utskottet konstaterar att Cites-konventionen har genomförts i EU genom EU:s förordning 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. Inom ramen för förordningen beslutade EU i december 2010 att stoppa all import och export av ål till och från unionen. I december 2011 förlängdes förbudet t.o.m. december 2012. Utskottet har erfarit att besluten fattades eftersom de vetenskapliga myndigheterna vid båda tillfällena ansåg att ett uttag ur naturliga bestånd inte är oskadligt. Utskottet anser att det är angeläget att den internationella handeln med ål regleras.

Utskottet har tidigare framhållit att det är angeläget att åtgärder vidtas för att minska dödligheten av ål vid passage av kraftverksturbiner och att sådant arbete bör finansieras av kraftbolagen själva, medan planering, prioritering och utvärdering av dessa åtgärder är en nationell angelägenhet. Frågor angående vattenrätt, såsom vandringsvägar förbi vattenkraftverk, ingår dock i civilutskottets beredningsområde. Under 2011 överlämnade regeringen en skrivelse om insatser för vandrande fisk i sjöar och vattendrag (skr. 2010/11:163) till civilutskottet i vilken regeringen lyfter fram de insatser och särskilda statliga satsningar som har gjorts under de senaste åren i syfte att förbättra situationen för vandrande fisk i sjöar och vattendrag – särskilt skapandet av vandringsvägar för fisk. Utskottet har yttrat sig över skrivelsen i de delar den berör utskottets beredningsområde (yttr. 2011/12: MJU2y).

I sammanhanget vill utskottet lyfta fram att våren 2010 undertecknades en avsiktsförklaring av Fiskeriverket och sex av de större kraftbolagen, nämligen Vattenfall, Eon, Fortum, Statkraft, Tekniska Verken och Holmen energi. Bolagen har åtagit sig att vidta åtgärder i elva prioriterade vattensystem. De tre huvudsakliga åtgärder som kraftbolagen vidtar för att öka överlevnaden i vattenkraftverken är fångst och nedtransport per bil, styrning av ålen via utskov och skonsam drift av kraftverket under vandringstoppar. I småkraftverken sker skonsam drift på frivillig basis vid vandringstoppar. Målet är att inom fem år, dvs. 2015, ska minst 40 procent av de ålar som växer upp i vattnen uppströms kraftverken nå kusten med livet i behåll.

I betänkande 2011/12: MJU15 framhöll utskottet behovet av medel för pilotstudier och uppföljning i syfte att öka kunskapen om och verifiera effekter av vidtagna restaureringsåtgärder, märkning av ålyngel som sätts ut och analys av individernas livshistoria. Det är därför glädjande att konstatera att det pågår pilotförsök med fångst och nedtransport i Motala ström, Mörrum, Lagan och Göta älv. Dessutom utökas försök med utskov. Utskottet noterar också att antalet utplanterade glasålsindivider har ökat under senare år. Under 2009 sattes ca 750 000 ålyngel ut i både sötvatten och kustzoner och under 2014 ökade utsättningsvolymen till ca 2,1 miljoner yngel. All utsättningsål är sedan 2009 kemiskt märkt för att underlätta en framtida utvärdering.

Utskottet vidhåller som tidigare att det är angeläget att kraftfulla åtgärder vidtas för att rädda och öka ålbeståndet. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att flera viktiga åtgärder har gjorts och görs kontinuerligt i detta syfte och påminner om regleringsbrevet till Havs- och vattenmyndighetens för budgetåret 2015 enligt vilket myndigheten ska analysera behovet av och vid behov föreslå en revidering av ålförvaltningsplanen. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionerna 2014/15:817 (C) och 2014/15:848 (V) yrkande 23 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Ålfiskebestämmelsernas förhållande till Europakonventionen

I fråga om ålfiskebestämmelsernas förhållande till Europakonventionen vill utskottet inledningsvis understryka att en sådan prövning sker juridiskt inom rättsväsendet. Som nämnts ovan finns det sedan den 1 maj 2007 ett generellt förbud för ålfiske i Sverige. Ett undantag från ålfiskeförbudet är personligt och kan endast fås om man tidigare haft tillstånd att fiska ål, och beviljas alltså inte automatiskt till en ny ägare vid t.ex. generationsväxling eller försäljning. De fastigheter längs delar av Skånes kust inom vars gränser fastighetsägaren åtnjuter ensamrätt på ålfisket, s.k. åldrätter, kan säljas eller ärvas. Dessa drätter är ofta utarrenderade och även arrenderätt till dessa fastigheter kan gå i arv. Till följd av de gällande ålfiskebestämmelserna kan en åldrätt, liksom en arrenderätt därtill, fortfarande gå i arv eller säljas, men inte de ålfiskerättigheter och därmed en betydande del av egendomens värde som är förknippade till en åldrätt.

Europakonventionen infördes i svensk rätt 1995. Europakonventionens egendomsskydd avser både äganderätt och arrenderätt och innebär bl.a. att en medborgare endast kan tvingas tåla inskränkningar när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen, t.ex. för att skydda utrotningshotade arter såsom den europeiska ålen. Lagstiftning som inskränker i den enskildes rätt måste emellertid åtfölja proportionalitetsprincipen. Proportionalitetsprincipen är den allmänna rättssäkerhetsprincip som säger att staten inte får använda mer ingripande åtgärder än vad som krävs med hänsyn till ändamålet. De svenska ålfiskebestämmelsernas förhållande till Europakonventionen är således en fråga om hur det allmännas intresse att skydda de hotade ålbeståndet väger mot den enskildes intresse att fortsatt få fiska ål. Hur betungande ålfiskebestämmelserna är för fastighetsägarna eller arrendatorerna är något som varierar utifrån de omständigheter under vilka inskränkningen sker. Det svenska ålfiskeförbudets överensstämmelse med Europakonventionen är med andra ord något som måste prövas från fall till fall. Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2014/15:143 (M).

Reservationer

1. Den gemensamma fiskeripolitiken, punkt 1 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 25 och avslår motionerna

2014/15:2544 av Lena Ek (C) yrkande 9 och

2014/15:2573 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2.2.

Ställningstagande

Den största delen av EU:s fiskepartnerskapsavtal har slutits med utvecklingsländer. Dessvärre har många av avtalsländerna fiskbestånd som redan är överfiskade, och utrymmet för utländska fartyg är således minimalt. Avtalsländerna är många gånger beroende av det småskaliga kustfisket som skapar sysselsättning och livsuppehälle för många av världens fattiga. Denna försörjningsmöjlighet riskerar att slås ut när EU:s fiskeflotta fiskar på redan hårt ansatta bestånd. I t.ex. Västafrika har mycket av det kustnära fisket helt slagits ut, till stor del som följd av EU:s fiske.

Vänsterpartiet anser därför att EU:s fiskeavtal med tredjeländer bör omvandlas till utvecklingsprojekt inom hållbart fiske. EU bör hjälpa de länder där avtal i dag finns och stärka deras fiskeförvaltning i stället för att stjälpa den. Detta ska ske genom både ekonomiskt stöd, ny teknik och kunskapsöverföring. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Regelverket för yrkesfisket, punkt 2 (M, C, FP, KD)

av Lena Ek (C), Ulf Berg (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M), Fredrik Malm (FP) och Magnus Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:598 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP),

2014/15:819 av Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (C),

2014/15:858 av Roland Utbult (KD) och
2014/15:2254 av Jan R Andersson (M) samt
avslår motion
2014/15:951 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (S).

Ställningstagande

Utövarna av kustnära yrkesfiske i Sverige är en hårt utsatt yrkeskår. Det som tidigare uppfattats som ett relativt självständigt arbete har blivit en hårt reglerad verksamhet med dålig lönsamhet för många. Regelverket för yrkesfisket är till stor del styrt av EU:s gemensamma fiskeripolitik, men det innebär inte att vi inte nationellt kan göra mycket för att anpassa regelverket så att det stöder ett långsiktigt miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart småskaligt kustnära yrkesfiske.

Alliansregeringen bedrev under sina år vid makten ett hårt arbete för att ändra eller avskaffa krångliga regler för företagen. I dessa tider av regelförenklningar synes fiskeföretagen ha satts åt sidan, trots att det kustnära småskaliga yrkesfisket har stor betydelse för många orter längs Sveriges kuster. För fiskeföretagarna är behovet av åtgärder som ska leda till en enklare, tydligare och begripligare reglering viktigt utifrån bl.a. ett lönsamhetsperspektiv. Insatser bör därför initieras för att minska de administrativa bördorna på fiskets område. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Redskapsanvändning, punkt 4 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkandena 21 och 22 samt

avslår motion

2014/15:900 av Michael Svensson och Maria Plass (M).

Ställningstagande

Bottentrålningen är ett stort hot mot känsliga och ofta relativt okända havsmiljöer och ekosystem. De flesta arter som lever i djuphaven har en långsam tillväxt- och reproduktionstakt, vilket gör att det tar mycket lång tid innan den mängd fisk som tas upp kan ersättas. Man använder extremt tunga redskap som river upp skadliga stoftmoln och ödelägger livet på bottarna. På Östersjöns botten finns i dag dumpade stridsmedel, och i många områden finns gifter och kemikalier lagrade i botten-sedimenten som kan frigöras vid botten-trålning. Bottentrålning medverkar även till att fosfor frigörs ur sedimenten

och bidrar till Östersjöns övergödning. Bottentrålning bör förbjudas i alla svenska havsområden. Sverige bör även inom EU och globalt verka för ett förbud mot bottentrålning. Detta bör ges regeringen till känna.

4. Vattenbruk, punkt 5 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 1–5 och avslår motionerna

2014/15:324 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (S) och

2014/15:2544 av Lena Ek (C) yrkande 10.

Ställningstagande

Sverige har en unik möjlighet att utvidga sitt vattenbruk. Vi har en utmärkt geografi för att bedriva små och stora vattenbruk i hav, sjöar och andra vattendrag. Sverigedemokraterna vill utreda vilka insjöar som kan lämpa sig för fiskodling. Vi vill också sänka kostnaderna för näringsidkare i branschen.

Sverigedemokraterna ser även en möjlighet i landbaserad fiskodling där man kan ta till vara de gödningsämnen som fiskodlingen ger upphov till. På så vis är vår förhoppning att man kan utveckla fiskeindustrin på platser där miljökonsekvenserna av gödningsämnen kopplade till fiskodlingen är stora i sjöar och vattendrag.

Vi vill också utreda möjligheterna att få till stånd fler musselodlingar på västkusten. Musselodlingar har visat sig ha en gynnsam effekt på miljön genom att de binder fosfor och kväve. Hav, sjöar och vattendrag och deras invånare är viktiga att bevara, och vi måste även stimulera utkomstmöjligheter för människor som bor i dessa områden. Som ett led i detta vill Sverigedemokraterna uppmantra den fiskutsättning som sker genom att undersöka möjligheterna till ett mer varierat utsläpp av ål och andra lämpliga arter. Detta bör ges regeringen till känna.

5. Kräftfiske på enskilt vatten, punkt 7 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:1515 av Runar Filper och Anders Forsberg (SD).

Ställningstagande

I 17 § i den tidigare fiskeriförordningen (1982:126) föreskrevs att endast kräftor med minst måttet nio centimeter fick fiskas. Denna ordning gällde fram till den 1 januari 1994 då det i stället infördes regler om privat förvaltning. Detta betyder att fiskerättsinnehavaren bestämmer över kräftfisket på enskilt vatten. En återgång till den gamla skrivningen i förordningen skulle göra det möjligt för kräfthonan att hinna reproducera sig minst en gång innan hon fångas. Ett minimimått på nio centimeter skulle säkra reproduktionen och ge beståndsåterväxten bättre förutsättningar. Det borde vara helt i linje med arbetet för att bevara flodkraften, samtidigt som signalkraften också skulle gynnas. Detta bör ges regeringen till känna.

6. Totalförbud mot ålfiske, punkt 9 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 23.

Ställningstagande

Ålen är klassad som akut hotad. Det är därför av allra största vikt att ålfisket regleras på ett kraftfullt sätt. Med tanke på den ytterst begränsade kunskap vi har om ålens livscykel är det mycket riskabelt att fortsätta utfiskningen av ålen. Vänsterpartiet anser att ett totalstopp är den enda möjliga lösningen för att försöka rädda bestånden. Under många år har även Internationella havsforskningsrådet (Ices) varnat för att ålen håller på att utrotas. Sverige bör införa ett totalförbud mot ålfiske. Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:143 av Maria Malmer Stenergard (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur de gällande ålfiskebestämmelserna förhåller sig till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2014/15:324 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regelverk för tillståndsgivning för fiskodlingar.

2014/15:548 av Anders Åkesson och Kristina Yngwe (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att dagens ålfisketillstånd ska övergå till att vara överförbara mellan personer.

2014/15:598 av Lars Tysklind och Said Abdu (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regelverket för småskaligt kustnära yrkesfiske.

2014/15:817 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att rädda och öka ålbeståndet i svenska vatten.

2014/15:819 av Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av det regelverk som styr det kustnära yrkesfisket.

2014/15:848 av Jens Holm m.fl. (V):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bottentrålning bör förbjudas i alla svenska havsområden.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU och globalt bör verka för ett förbud mot bottentrålning.

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör införa totalförbud mot ålfiske.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU:s fiskeavtal med tredjeländ omvandlas till utvecklingsprojekt inom hållbart fiske.

2014/15:858 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av förenklat regelverk för fiskerieringen.

2014/15:900 av Michael Svensson och Maria Plass (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om satsningar på selektivt fiske och flexiblare redskapsanvändning.

2014/15:915 av Annicka Engblom och Mikael Cederbratt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ålfisket.

2014/15:951 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det nationella regelverket för yrkesfiske bör ses över.

2014/15:1410 av Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om yrkesfiske efter lax i Östersjön.

2014/15:1515 av Runar Filper och Anders Forsberg (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbjuda fångst av kräftor som är mindre än 9 cm.

2014/15:1800 av Lena Ek och Eskil Erlandsson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändrade regler vad gäller ålfisketillstånd i skärgårdsnära småskaligt fiske för att möjliggöra generationsskifte.

2014/15:2254 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förenklat nationellt regelverk för svenskt yrkesfiske.

2014/15:2544 av Lena Ek (C):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ny fiskeripolitik i EU för ett långsiktigt hållbart och lönsamt fiske.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hållbara fiskodlingar ska utvecklas och uppmuntras liksom kustnära och småskaliga fiskeföretag.

2014/15:2573 av Annie Lööf m.fl. (C):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jordbrukets och fiskets konkurrenskraft.

2014/15:2657 av Finn Bengtsson (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över fiskelagen så att vattenägare får rådighet över sina vatten i havskust- och skärgårdsområden så att fiskåterväxten och fiskevärden där förbättras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att låta kusterna och skärgården i Östergötlands och Kalmar län utgöra ett försöksområde där vattenägarna ges utökad rådighet över vattnet.

2014/15:2782 av Anders Forsberg m.fl. (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla vattenbruket i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda vilka insjöar som är lämpliga för fiskodling.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för landbaserad fiskodling.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att få till stånd fler mus-selodlingar.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur ett mer varierat utsläpp av fiskarter kan ske.